

FESAT ÇIKARMAK (FESADA VERMEK)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

fesat çıkarmak (fesada vermek) Deyim

ara bozmak, ortalığı karıştırmaya çalışmak, insanları birbirine düşürecek işler yapmak.

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(ف س د) 50

Bu deyimle ilgili bazı ayetler aşağıya çıkarılmıştır:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

Onlara “Yeryüzünde **fesat çıkarmayın.**” denildiğinde “Biz sadece **islah edicileriz.**” derler.

2/BAKARA-11

إِنَّمَا أَنْتُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

Şunu bilin ki onlar **fesat çıkaranların** ta kendileridir lakin **bilincine varmazlar.** 2/BAKARA-12

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

Ali Fikri Yavuz Meali

O, senin huzurundan ayrılıp gittiği zaman, yer yüzünde **fesat çıkarmaya**, ekini ve nesli **helak etmeye** koşar. Allah, **fesat çıkarmaya** ve fenalık yapmaya razı olmaz. 2/BAKARA-205

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاحْوِئْهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْتَقْتُمْ

Dünya ve ahiret hakkında... Sana yetimleri soruyorlar. De ki “Onları **islah etmek** (iyi yetiştirmek)

hayırlıdır. Onları **aranıza** (ailenize) **alırsanız** onlar, sizin kardeşleriniz olur. Allah, **fesat çıkaran** ile **islah edeni** bilir. Allah dileseydi sizi de **güçsüz düşürürdü.** Çünkü Allah azizdir, hakîmdir.” 2/BAKARA-220

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ

İlyas Yorulmaz Meali

Allah'a ve elçisine **savaş açanların** ve yeryüzünde **fesat çıkarmak** için koşanların cezaları, onların öldürülmeleri veya onları asılmaları veya çaprazlama ellerinin ve ayaklarının kesilmeleri veya onları yeryüzünde **sürgüne gönderilmeleridir.** Bu karşılıklar yalnızca onlar için, yeryüzündeki alçaltıcı cezalarıdır. Hesap gününde ise onları daha büyük azaplar beklemektedir. 5/MAİDE-33

وَقَالَتِ الْيَهُودُ بَدَأَ اللَّهُ مَعْلُولَةً غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ الرِّبَا طُعْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعِدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ

المفسدين
Yahudiler, Allah'ın eli bağıdır (sıkıdır) , dediler. Hay dedikleri yüzünden elleri bağlanası ve lanet olasılar! Bilakis, Allah'ın elleri açıktır, dilediği gibi verir. Ant olsun ki sana Rabb'inden indirilen, onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artırır. Aralarına, kıyamete kadar (sürecek) düşmanlık ve kin soktuk. Ne zaman bir savaşın **fitilini ateşlemişlerse** Allah onu söndürmüştür. (Onlar) **Yeryüzünde fesat çıkarırlar**; Allah ise fesatçıları sevmez. 5/MAİDE-64

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ حَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

İslah edilmesinden sonra yeryüzünde **fesat çıkarmayın.** Ona korkarak ve **umut besleyerek** dua edin.

Doğrusu Allah'ın rahmeti muhsinlere pek yakındır. 7/ARAF-56

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْجَثُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا الْآءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي

الأرض مفسدين
Düşünün ki sizi Ad kavminden sonra halifeler kıldı ve yeryüzüne yerleştirdi. Düzlüklerinde köşkler yapıyor, dağlarında kayaları yontarak evler inşa ediyorsunuz. Allah'ın nimetlerini hatırlayın ve ortalığı **fesada verip kargaşa çıkarmayın.** 7/ARAF-74

وَالِي مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

Medyen'e (halkına da) kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik.) Dedi ki 'Ey kavmim, Allah'a **kul olun**, ondan başka ilahınız yoktur. Size Rabb'inizden beyyine gelmiştir. Ölçüde ve tartıda **titizlik gösterin**. İnsanların eşyasını **değer düşümüne uğratmayın** ve **ıslah edilmesinden** sonra yeryüzünde **fesat çıkarmayın**. Bu sizin için daha hayırlıdır, eğer inanıyorsanız.' **7/ARAF-85**

فَلَمَّا أَفْقُوا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

Onlar atınca, Musa dedi ki “Sizlerin (ortaya) getirdiğiniz büyüdür. Doğrusu Allah onu **ziyan edecektir**. Şüphesiz ki Allah, **fesat çıkarana** işini **ıslah etmez**.” **10/YUNUS-81**

وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Ölçü ve tartıda kısıtı **verine getirin**. Ve insanların eşyasını **değer düşümüne uğratmayın**. Ortalığı **fesada verip kargaşa çıkarmayın**. **11/HUD-85**

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لِنُفْسِدَنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلِنَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا

Biz; Kitap'ta (Tevrat'ta) İsrailoğullarına, “Yeryüzünde muhakkak iki defa **fesat çıkaracaksınız** ve büyüklenip kendinizi çok **üstün göreceksiniz**.” diye aktardık. **17/İSRA-4**

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

Onlar yeryüzünde **fesat çıkarırlar**, **ıslah edici** değiller. **26/ŞUARA-152**

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

Ve insanların eşyalarını eksik vermeyin. Ortalığı **fesada verip kargaşa çıkarmayın**. **26/ŞUARA-183**

وَجَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

Nefisleri kabul ettiği hâlde, zulümleri ve (kendilerini) **büyük görmeleri** dolayısıyla bunları **hiç saydılar**. Artık sen, **fesat çıkarana** nasıl bir akıbete uğrattıklarına bir bak. **27/NEMİL-14**

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

Şehirde dokuzlu bir çete vardı. Onlar yeryüzünde **fesat çıkarırlardı**, **ıslah edici** değillerdi.

27/NEMİL-48

تِلْكَ الدَّارُ الْأُخْرَىٰ نَجَعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

İşte Ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde (kendilerini) **üstün görmeyen** ve **fesat çıkarmayan** kimselere veririz. Sonuç, takva sahiplerinindir. **28/KASAS-83**